

Raadsvoorstel

Waalre, 6 september 2016

Vergaderdatum	: 18 oktober 2016
Voorstelnummer	: 2016-43
Zaaknummer	:
Portefeuillehouder	: Weth. H. Balk
Naam opsteller	: N. Koster
Naam voorstel	: Voorstel tot het vaststellen van de kaders voor de inkoop van peuterspeelplaatsen.
Grondslag raadsbesluit	: Per 1 januari 2018 wijzigt de Wet kwaliteitseisen kinderopvang en peuterspeelzalen. Hierdoor moet het huidige peuterspeelzaalwerk in de gemeente Waalre op een andere wijze worden ingericht.

Voorgesteld besluit:

1. De volgende kaders vast te stellen voor de inkoop van peuterspeelplaatsen en hierbij de keuze te maken voor kader D1 of D2.
 - A. Een peuterspeelplek mag zowel in een kinderopvanggroep als in een aparte 'peuterspeelgroep' worden aangeboden.
 - B. De peuterspeelplaatsen moeten voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen en aan de lokale eisen uit het jeugdbeleid van de gemeente Waalre.
 - C. Er moeten per 1 augustus 2019 peuterspeelplekken zijn die voldoen aan de wettelijke eisen aan voorschoolse educatie (VVE).
 - D1 Er geldt een vaste ouderbijdrage. Voor ouders die dit niet kunnen bekostigen is er een vergoeding vanuit een (minima)regeling.
 - D2 Er geldt een inkomensafhankelijke ouderbijdrage.
 - E Er is een budgetplafond van € 135.000,-- in 2018.

Onderwerp

Kaders voor de inkoop van peuterspeelplaatsen.

Voorstel

1. De volgende kaders vast te stellen voor de inkoop van peuterspeelplaatsen en hierbij de keuze te maken voor kader D1 of D2.
 - A. Een peuterspeelplek mag zowel in een kinderopvanggroep als in een aparte 'peuterspeelgroep' worden aangeboden.
 - B. De peuterspeelplaatsen moeten voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen en aan de lokale eisen uit het jeugdbeleid van de gemeente Waalre.
 - C. Er moeten per 1 augustus 2019 peuterspeelplekken zijn die voldoen aan de wettelijke eisen aan voorschoolse educatie (VVE).
 - D1 Er geldt een vaste ouderbijdrage. Voor ouders die dit niet kunnen bekostigen is er een vergoeding vanuit een (minima)regeling.
 - D2 Er geldt een inkomensafhankelijke ouderbijdrage.
 - E Er is een budgetplafond van € 135.000,-- in 2018.

Inleiding

Per 1 januari 2018 worden de wettelijke kwaliteitseisen aan kinderopvang en peuterspeelzaalwerk gelijkgesteld. Omdat het peuterspeelzaalwerk in de gemeente Waalre hiermee niet meer voldoet aan de wettelijke kwaliteitseisen zijn we de harmonisatie van de voorschoolse voorzieningen aan het voorbereiden. Er moeten daarom kaders vastgesteld worden voor de inkoop van peuterspeelplaatsen. (zie bijlage 1 voor achtergrondinformatie over de financiering van kinderopvang en peuterspeelzalen)

Beoogd resultaat

Alle peuters in de leeftijd 2,5 tot 4 jaar in de gemeente Waalre kunnen per 1 januari 2018 gebruik maken van een voorschoolse voorziening die voldoet aan de wettelijke kwaliteitseisen.

Argumenten

1.1. Dit is conform de wetswijziging en in lijn met het kabinetsbeleid.

De gedachte achter het kabinetsbeleid is: Elke peuter verdient een plek om opgevangen te worden, dus ook peuters waarbij een of beide ouders niet werken. Goede kinderopvang geeft kinderen een goede start in de maatschappij. Ieder kind heeft daar recht op.

1.2. We streven naar een toekomstbestendig, stabiel en zo divers mogelijk aanbod op meerdere locaties voor peuters van ouders die niet in aanmerking komen voor een kinderopvangtoeslag van de Belastingdienst.

De groep peuters waarvoor de gemeente peuterplekken wil financieren betreft een relatief kleine groep (70 peuters), die de afgelopen jaren is gekrompen. Met het inkoopproces willen we een duurzaam aanbod voor de langere termijn bewerkstelligen.

1.3. Door kinderopvangorganisaties de mogelijkheid te geven 'peuterspeelplekken' binnen de bestaande kinderopvanggroepen aan te bieden, kunnen zij een efficiëntere groepsindeling maken.

Dit zal een positief effect hebben op het uurtarief. Het is voor kinderopvangorganisaties belangrijk dat zij volle groepen kinderen kunnen maken om kosteneffectief te kunnen werken. Het aantal peuterspeelzaalkinderen is te klein om te eisen dat ze in aparte groepen worden geplaatst. Er zijn nu steeds minder dagdelen peuterspeelzaalwerk beschikbaar, door het teruglopende aantal peuters op de peuterspeelzalen.

1.5. Voorschoolse voorzieningen hebben een belangrijke rol in het (preventief) jeugdbeleid.

Diverse onderzoeken hebben dit aangetoond. Naast de wettelijke kwaliteitseisen stelt de gemeente Waalre daarom een aantal aanvullende eisen (zie bijlage 2).

1.6. Het bieden van voorschoolse educatie (VVE) aan peuters met een indicatie hiervoor (van het consultatiebureau) is een wettelijke plicht voor gemeenten.

1.7. Kinderopvangaanbieders hebben tijd nodig om aan de wettelijke eisen voor voorschoolse educatie te voldoen.

1.8a. Met een vaste ouderbijdrage is het huidige budget van € 135.000,-- toereikend.

Een vaste ouderbijdrage wil zeggen dat de gemeente een vast uurtarief betaalt en ouders het verschil tussen dit uurtarief en het uurtarief van de kinderopvang betalen. De ouderbijdrage is dus niet inkomensafhankelijk. Er verandert hiermee niet veel voor ouders, doordat er nu ook een – in vergelijking met de regio hoge – vaste ouderbijdrage wordt gevraagd door Stichting Peuterspeelzalen Waalre. Bovendien krijgt de gemeente Waalre geen financiële compensatie vanuit het Rijk voor deze taak. In tegenstelling tot veel andere gemeenten in de regio, die dit wel krijgen. Een inkomensafhankelijke ouderbijdrage vraagt daardoor om extra inzet van eigen financiële middelen van de gemeente Waalre.

1.8b. Een inkomensafhankelijke ouderbijdrage zorgt ervoor dat ouders geen financiële drempel hebben om hun kind naar een voorschoolse voorziening te brengen.

Een inkomensafhankelijke ouderbijdrage wil zeggen dat ouders een ouderbijdrage betalen op basis van hun inkomen, ongeacht het uurtarief dat de kinderopvang vraagt. De meeste gemeenten in de regio hebben een inkomensafhankelijke ouderbijdrage, gebaseerd op de adviestabel van de VNG (zie bijlage 3). De gemeente betaalt het verschil tussen dit uurtarief en de ouderbijdrage. Er is een groep ouders voor wie een vaste ouderbijdrage een drempel kan vormen, maar die niet in aanmerking komt voor bijzondere bijstand. Als de gemeente Waalre daadwerkelijk wil nastreven dat alle peuters naar een voorschoolse voorziening gaan, is een inkomensafhankelijke ouderbijdrage een passend instrument. Hiermee is het echter waarschijnlijk dat het budget van € 135.000,-- niet toereikend zal zijn. De vaste ouderbijdrage die gevraagd wordt met het huidige gemeentelijke budget is net zo hoog als de inkomensafhankelijke ouderbijdrage die (op basis van de VNG adviestabel) wordt gevraagd aan ouders in de hoogste inkomenscategorie. Met een inkomensafhankelijke ouderbijdrage zal de totale bijdrage van ouders dalen, waardoor de gemeentelijke bijdrage moet stijgen. Met een budgetplafond van € 135.000,-- is er een reële kans dat er wachtlijsten ontstaan. (zie bijlage 4 voor een overzicht van de keuze tussen een inkomensafhankelijke en een vaste ouderbijdrage)

1.9 Het budget is gebaseerd op de financiële middelen die nu aan peuterspeelzaalwerk (€ 115.000,--) en voorschoolse educatie (€ 20.000,--) worden besteed.

Er is met deze bedragen rekening gehouden in de (meerjaren)begroting van de gemeente Waalre.

Kanttekeningen

1.1 Beroepskrachten van Stichting Peuterspeelzalen Waalre vrezen dat het unieke karakter van het peuterspeelzaalwerk verloren gaat.

De kracht van peuterspeelzaalwerk ligt voor een groot deel in de rol van peuterspeelzalen in het (preventief) jeugdbeleid. In de gemeente Waalre voldoet ook een groot deel van de kinderdagverblijven aan de lokale eisen die de gemeente vanuit het jeugdbeleid stelt aan het peuterspeelzaalwerk. Zo zijn er kinderdagverblijven

vertegenwoordigd in de Zorg Advies Teams 0-4 jaar en in de overleggen van de Lokale Educatieve Jeugd Agenda (LEJA).

1.2. De keuze voor ouders tussen peuterspeelzaalwerk en kinderopvang verdwijnt. Deze keuze zou ook in de huidige situatie, waarin de bezettingsgraad van de peuterspeelzalen steeds verder daalt, steeds beperkter worden.

1.3. De extra wettelijke kwaliteitseisen kunnen zich doorvertalen in een hoger uurtarief.

1.4. Het zou kunnen dat niet op iedere locatie peuterspeelplekken worden aangeboden. Maar vanwege het relatief lage aantal peuterplekken waar het om gaat, raadt Bizob af om dit als een eis te stellen.

1.5. Door aanbieders de ruimte te geven om tot 1 augustus 2019 de tijd te nemen om te voldoen aan de wettelijke (scholings)eisen voor voorschoolse educatie, voldoet de gemeente Waalre niet aan haar wettelijke plicht.

De gemeente is verplicht om voorschoolse educatie te bieden aan peuters met een indicatie. De gemeente Waalre voldoet tot op heden niet aan deze wettelijke taak. Het aantal kinderen met een indicatie is dusdanig klein (10) in de gemeente Waalre dat het tot nu toe nooit haalbaar is geweest. De gemeente Waalre ontvangt hiervoor ook niet de doeluitkering van het rijk (OAB middelen) en wordt tevens niet gecontroleerd op deze wettelijke taak.

1.6. Het is onzeker of alle aanbieders, ook met de extra termijn, aan deze eis kunnen en willen voldoen. We zullen er alles aan doen om er met de aanbieder(s) uit te komen en te voldoen aan deze wettelijke eis.

1.7. Door twee verschillende financieringsmethoden te gebruiken, kan ongelijkheid ontstaan.

Ouders die allebei werken betalen ook een inkomensafhankelijke ouderbijdrage op basis van de Toeslageregeling van de Belastingdienst. Door de gemeentelijke regeling voor ouders die geen gebruik kunnen maken van de Toeslageregeling niet inkomensafhankelijk te maken, worden twee verschillende financieringsmethoden gebruikt.

1.8. Een budgetplafond kan leiden tot een wachtlijst.

Kosten en dekking

Het geadviseerde budgetplafond van € 135.000,-- is gebaseerd op de gemeentelijke begroting: € 115.000,-- subsidie regulier peuterspeelzaalwerk (post 665010/42506) plus € 20.000,-- VVE (post 648005/42403).

Deze tweede post betreft de LEJA, door deze volledig te besteden aan VVE is er verder geen financiële ruimte meer op deze post.

Vervolprocedure en planning

Nadat uw raad de kaders voor de inkoop heeft vastgesteld, werken wij met Bizob de inkoopstrategie uit en nemen hier eind 2016 een besluit over. U wordt over dit besluit geïnformeerd.

Communicatie

Afhankelijk van de inkoopstrategie volgt een inkoopprocedure waarbij een of meerdere aanbieders worden benaderd.

Bijlagen ter informatie

Bijlage 1 Achtergrond financiering voorschoolse voorzieningen

Bijlage 2 Aanvullende gemeentelijke eisen

Bijlage 3 VNG Adviestabel inkomensafhankelijke ouderbijdrage

Bijlage 4 Overzicht voor- en nadelen ouderbijdrage.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN WAALRE,
de secretaris,

de burgemeester,

drs. J.W.F. Compagne

drs. J.W. Brenninkmeijer